1856. DRIE EN DERTIGSTE JAARGANG. N°. 63.

PROVINCIALE DRENTSCHE EN ASSER COURANT.

De uitgave dezer COURANT geschiedt op **Woensdag** en **Zaturdag.** De prijs is per *drie maanden* te Assen ƒ 1.85, buiten Assen franco per post ƒ 2,00.

WOENDSAG 6 AUGUSTUS.

De prijs der Advertentien is van 1 tot 5 regels **ƒ 1.00** en voor elken regel meer **15** cent, behalve 35 cent zegelregt.

Vergadering van den Raad der gemeente Assen op Zaturdag den 9 Julij 1856, des avonds te Zeven ure.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der gemeente Assen,
Gelet hebbende op art. 65 der keur op het voorkomen en blusschen van brand, vastgesteld door den raad dezer gemeente, bij besluiten van 12 Maart en 5 Mei 1841, no. 24 en , herzien bij besluit van 4 Junij jl. no. 31;

doen te weten:

dat de navolgende spuitgasten zullen behooren te worden vervangen, als:

1o. *wegens overlijden*:

Christiaan Brockhuizen en Berend Schut.

2o. *Wegens vertrek uit de gemeente en uit de kom derzelve*:

Jan Pol, Herman Evere, Jan Strating, Jan Haaijer, Harm Uithof, Freerk Haaijer, Hendrik Kramer, Salomon Bargeer, Adriaan van Dijken, Hendrik Jans, Albert Tamminga, Pieter Smit, Hendrik Piel, Jan Wolting, Willem Brouwer, Klaas Homan Greving, Louwe Berends Osinga, Harm Lamberts, Thomas Knol, Wibe Bosschra, Jannes Dieters, plaatsvervanger voor H. A. Steenmijer, Markus Dekker en Arend van der Veen.

3o. *Wegens 45jarigen ouderdom*:

Filippus Josephus van der Laan, Samuel van Zuiden, Roe. Pieters Kraan, Jan van der Wis, Johannes Tonckens, Jan Oostergetel, Remmelt Remmelts en Meindert Vermasen, plaatsvervanger van J. C. Obbes.

en 4o. om *andere redenen*:

Hendrik Pots en Cornelis Jonker, op grond van *militaire dienst* en Mr. J. W. T. Swaters van Schaumburg, op grond, dat hij heeft aanvaard de betrekking van *ambtenaar van het Openbaar Ministerie bij het Kantongeregt te Assen.*

Assen den 28 Julij 1856.

De Burgemeester, H. J. OOSTING,
De Secretaris, KIJMMELL.

OVERZIGT DER BELANGRIJKSTE GEBEURTENISSEN.

4 Aug.

Saragossa! — dat is de stad, die thans de aandacht van Europa boeit. Zij alleen biedt het hoofd aan het nieuwe bewind van Spanje. Overal waar, behalve die stad, het gezag van O'Donnell werd betwist of miskend, heeft men zich onderworpen — toen bekend werd hoe het te Madrid was gesteld, terwijl de troepen steeds trouw bleven aan de Koningin.

Maar hoe is het dan te Saragossa eigenlijk gesteld? De wapenstilstand of de bedenktijd was toch op 28 Julij j.l. geëindigd, en had de stad sedert dat oogenblik 't gezag der Koningin erkend, dan was Generaal Dulce er ingetrokken. Depêches zelfs van 2 Augustus jl. gewagen echter nog van geene onderwerping. Zij bleef dus in haar verzet en zij onderhandelt welligt over de voorwaarden, en als dat zoo is, dan is zij nog niet zoo zwak, zoo wanhopig, als de ministericele pers wel wil doen gelooven. Maar toch — er is alle kans op Saragossa's onderwerping, en het Spaansche kabinet wenscht dat zeer. 't Zou zelfs genegen zijn, om daartoe nog al bij uitstek toegeeflijk te zijn. Dat blijkt ook uit den langen duur der onderhandelingen.

Wij blijven dus bij ons geloof, dat de hoofdstad van Arragon eindigen zal, zooals velen zijn geëindigd, met onderwerping.

En hoe is het met Spanje's *politieken* toestand? Het zwaard is meester. O'Donnell beheerscht het oorlogsveld — hoe bevindt hij zich op oneindig moeijelijker terrein — op dat der raadzaal?

Zullen de Cortes bijeen worden geroepen?

Men verzekert vrij algemeen: *neen.*

En hoe dan het land gered?

Met eene geoctroijeerde constitutie — dat is eene constitutie, door het kabinet ontworpen en door de Koningin goedgekeurd en afgekondigd.

't Is in Europa wel eens gebeurd — en ging het er slechter om?

Dat beweren wij nog niet. 't Hangt natuurlijk van den geest der geoctroijeerde constitutie zelve af.

Overigens is de toestand van O'Donnell altijd hoogst moeijelijk. De hof - dat is de kerkelijke partij, wil hem veel verder achterwaarts drijven dan hij verkiest, en de liberale partij veel verder vooruit doen gaan dan hij wenscht. Maar laatste bedenkt zich met meer voorzigtigheid dan de eerste, want als zij doet wat zij wel zou willen, komt Narvaez, en zij vreest diens ijzeren arm. Dat is geen man van redekaveling — hij hakt alle constitutionnele twistpunten door met zijn zwaard. Narvaez dus maakt de liberale partij een weinig handelbaar, en 't zou alzoo kunnen gebeuren, dat de liberale partij, althans een gedeelte van haar, O'Donnell naderde, als deze niet al te reactionair is.

Zeer belangrijk is het verhoor, waartoe de heer Madoz, president der Cortes, en een der hoofden van de nationale garde, tijdens het jongste oproer te Madrid voor den krijgsraad werd geroepen. Hij verscheen voor dien raad vrijwillig, want men had hem op vrije voeten gelaten.

„Op welks bevel is het 5de bataillon der nationale garde onder de wapenen geroepen? — vroeg de President van den krijgsraad.

„Op mijn bevel," — antwoordde Madoz.

„Hoe en waartoe gaaft gij dat bevel?"

„Eene commissie der nationale garde liet mij op 14 Julij weten, dat de eerste alcade van Madrid, mijn wettige chef, mij de order gaf, om het bataillon te doen aantreden. Ik volgde dat bevel en het bataillon verscheen op het plein der Cortes, sedert 1836 de aanloop-plaats."

„Met welk doel naamt gij bezit van dat plein en van de aangrenzende straten?"

„Met dat, om de orde te handhaven en te beletten, dat kwaadwilligen zich vergrepen aan het eigendom of aan de vrijheid van anderen."

„Waarom gaf uw bataillon vuur op de troepen?"

„Ik was met generaal Serano overeengekomen, om niet te doen vuren, tenzij ik werd aangevallen, maar ook, dat ik mijne positie zou bewaren, zoolang ik geloofde, dat de vrijheid of de onschendbaarheid der Nationale Vertegenwoordigers in gevaar verkeerde. De Generaal kwam onze overeenkomst na en liet mij weten, dat de tijdelijke wapenstilstand was geëindigd. Terzelfder tijd vernam ik, dat de troepen op het paleis der Cortes vuurden, en de kogels vielen tot voor de voeten van den President dier vergadering — van den President, die de wapenstilstand met mij gesloten had en bij het eindigen daarvan op zijn post was teruggekeerd. Toen zag ik mij verpligt, geweld met geweld te keeren. Als oudste bevelhebber der garde ontving ik, tot versterking mijner magt, twee kompagnien mineurs en twee stukken geschut, en onderhield ik het vuur tegen de troepen tot dat ik geen kogel meer had. Daarop trok ik mij terug naar de plaats St. Anna, en die verliet ik niet, dan toen nog maar twee gardes om mij stonden. De anderen, zonder middel van tegenweer, moesten zich tegen de fusillade der troepen in veiligheid stellen."

Na deze verklaringen te hebben afgelegd, deed de heer Madoz uitkomen: 1o. dat hij vrijwillig voor den krijgsraad verscheen; 2o. dat hij te Madrid of te Saragossa zou blijven, totdat zijn vonnis was gestreken. In 't eerst was hij voornemens geweest den zomer te Parijs door te brengen, waar hij zijne kinderen in een collegie wilde doen opvoeden, maar hij was daarvan teruggekomen, in de eerste plaats, omdat de cholera te Sevilla heerschte, en 't laf zou zijn, als president van den gezondheidsraad nu zijn post te verlaten, en in de tweede plaats, omdat hij meende, dat de liberale instellingen zijns Lands, die hij gezworen had te zullen verdedigen, op dat oogenblik gevaar liepen.

Of O'Donnell hem zal vergunnen naar Saragossa te gaan, mag worden betwijfeld. Welligt meende hij daarop geen besluit te moeten nemen, wijl die stad wel spoedig in zijne handen zal zijn.

Maarschalk Pélissier is te Marseille aangekomen; hij is er met groot gejuich en geestdrift ontvangen en vond er een besluit des Keizers, waarbij hij tot den rang van Hertog wordt verheven.

De Keizer van Oostenrijk, de Koning van Pruissen en de Koning van Saksen hielden met elkanderen te Töplitz eene bijeenkomst.

Wat die Potentaten daar toch verhandelden?

Hierop, waarde lezers, blijven wij u 't antwoord schuldig tot gelegener tijd.

5 Aug.

Saragossa heeft zijne poorten voor generaal Dulce geopend.

Op welke voorwaarden?

Dat is nog onbekend. Alleen schrijft men, dat de koninklijke troepen, onder een diep zwijgen der bevolking, hun intogt in de stad deden. 't Eerste werk der overwinnaars was natuurlijk de ontwapening der burgerwacht en eene verandering van het stedelijk bestuur.

Dat alles geschiedde op 1 Augustus 1856, des namiddags te half twee uur.

Naar alle waarschijnlijkheid hebben de hoofden van den opstand vrijen uittogt bedongen, althans een Fransch dagblad te Parijs verzekert, dat Generaal Falcon en de voornaamste leden van de Junta van Saragossa koers zetten naar de Fransche grenzen.

Zoo is dan O'Donnell nu ook van zorg verlost, om Sarragossa's wille, en Spanjes meester. Wat zal hij doen? Zijne leus, hij verkondigt die althans binnen- en buiten 's Lands, is: „eerst orde en dan ontdoe ik mij van het dictatorschap — dan keeren wij terug tot het constitutionnele leven!" Zal hij die gelofte gestand *willen* — zal hij die gestand *kunnen* doen? Wij gelooven het eerste nog liever, dan wij het laatste durven hopen. Hij zal tot het constitutionnele leven terug kunnen keeren, als hij de Cortes oproept en de constitutie afkondigt, die op het papier staat en goedgekeurd is door de Wetgevende Magt, maar dat te doen is ook het doodvonnis uit te spreken over het kabinet O'Donnell-Rios-Rosas. De groote meerderheid der Cortes is tegen den coup d'état van Julij. Wil O'Donnell dan blijven wat hij is — dan moet hij de Cortes ontbinden en eene constitutie octroijeren of met eene andere kieswet andere Cortes oproepen. Een nieuwe parlementaire coup d'etat moet de zegepraal van dien des sabels bestendigen. Erkennen moet men het echter, dat O'Donnell gematigder gebruik maakt van zijne overwinning, dan men eerst vermoedde, maar even zeker is het, dat deze politiek door de noodzakelijkheid werd voorgeschreven. Hij kan niet bestaan zonder de liberale partij — hij naderde die maar — genoeg? Dit is te betwijfelen, terwijl alles, wat hij tot nu toe deed, de andere partij, niet groot in getal welligt, maar groot in geslepenheid en gesteund door de geestelijkheid, nog op verre na niet de helft is van 't geen deze eischt.

Anderen vragen: is O'Donnell wel een hartstogtelijk voorstander der constitutionnele vrijheid? Heeft hij vertrouwen op eene constitutie, die een coup d'état, als hij dien volbragt, niet wist te beletten? Zal hij niet te goeder trouw zich verpligt achten die te wijzigen?

Hoe 't zij — O'Donnell wettigt door zijne jongste besluiten eenigermate de hoop, dat hij noch te regter, noch te linker zijde te veel zal afwijken van den constitutionnelen weg. Zoo stelde hij alle redacteurs van politieke dagbladen, die achter de grendels zaten, in vrijheid, en vervolgt hij ook nog niemand, die welligt niet geheel overeenkomstig zijne waardigheid, deel nam aan den opstand, op despotische wijze.

Maar — wachten wij de gebeurtenissen af! In Spanje is het gemakkelijk een oproer te dempen, maar de intrigues, die dan volgen, te ontsnappen, dat is iets anders. O'Donnell is aan 't Hof niet gezien, en als hij ergens een waakzaam oog moet hebben, dan is het juist dáár.

De heer Lujan, ex-Minister van openbare werken, hield dezer dagen een langdurig mondgesprek met O'Donnell, en de heer Santa-Cruz bevindt zich thans op het Escuriaal.

Dat eene revolutie altijd de moeder is van veel kwaad, leerde ook die welke Spanje beleefde, en 't zijn, zeer opmerkelijk, de koninklijke troepen, die de waarheid hiervan bevestigden. „Terwijl de nationale garde, schrijft Gravin de Montijo aan de Regering, de beleefdheid zoo verre dreven, dat zij in mijn paleis zelfs geen gebruik van mijne leuningstoelen wilden maken, verwoestten eenige oogenblikken later, de troepen mijne meubelen en staken zonder eenig gewetens-bezwaar ettelijke bankbiljetten in hunne zakken. Ik vraag geen schadevergoeding, maar zend u toch eene lijst van het mij ontvreemde." De Hertog van Medina-Caeli was minder edelmoedig, en vroeg eene schadevergoeding van ruim 1¼ millioen gulden. Van de schade aan zijne schilderijen toegebragt wilde hij echter niet spreken, omdat de schatkist toch geen geld genoeg bezat, om die te vergoeden.

O'Donnell en Rios-Rosas waren niet zeer geschokt over die mededeelingen.

De *Times* heeft een brief van Mazzini, waarin deze republikein Manin, ex-president der Venetiaansche republiek, beschuldigt van verraad, aan de Italiaansche zaak gepleegd, door te sympathiseren met het Huis van Savoije. De genegenheid voor dit Huis is op zich zelve nog niet zoo verderfelijk in 't oog van Mazzini, maar Manin's apaisement-stelsel deugt niet voor de vrijheid der onderdrukte Volken. Onpartijdigen zien in dit schrijven een nieuw bewijs van Mazzini's onberedeneerde politiek.

De *Neue Preuss. Ztg.* zegt, dat de Koningin van Spanje eenige dagen voor den 14 Julij aan hare moeder schreef, dat O'Donnell haar beloofd had, haar te zullen verlossen van den *ouden* (Espartero). O'Donnell was op het vernemen dier indiscretie, die zijn coup d'état kon doen mislukken, ontevreden.

Het blijkt hoe langer zoo meer, dat de gemoedsstemming in Italie een dreigend karakter aanneemt, vooral uit de zoo waakzame houding, door de Oostenrijksche troepen aangenomen. Te Bologna, Ferrara, Modena zijn ze meest altijd in de kazerne geconsigneerd en de gezanten van Engeland, Frankrijk en Sardinie zijn schier altijd op weg tusschen Florence en Modena en omgekeerd. In Napels, zegt men, zou reeds eene revolutie zijn uitgebroken, als de beide ontevredene partijen eikander niet in balans hielden, namelijk de Muratisten en de constitutionele koningsgezinden, terwijl de liberale partij te verdeeld is, om alleen te ageren. En wat in 't bijzonder Sicilie betreft, de bevolking van dat eiland wil onafhankelijk van Napels en lid zijn der groote Italiaansche familie.

De verschillende korpsen der Russische zee- en landmagt zullen op het krooningsfeest te Moscou vertegenwoordigd worden. Keizer Alexander zal zijn intogt in die stad doen, komende van het kasteel Petrowski, dat op eene werste van Moscou gelegen is en in 1812 aan Napoleon I tot verblijf diende.

Er wordt als zeker gemeld, dat de Czaar na zijne krooning zijn broeder, de grootvorst Michael, tot onderkoning van Polen zal benoemen. Hij wil zijn broeder Nicolaas, die men het eerst met die betrekking doodverwde, in zijne onmiddelijke nabijheid houden. Het huwelijk van den grootvorst Michael zal te Carsruhe door de onderhandelaars in de maand December voorloopig gesloten worden, waarna de vorstin zich naar *St.* Petersburg zal begeven, waar omstreeks het kersfeest het huwelijk volgens den Russischen ritus voltrokken wordt.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

Vermits de herstemming voor de verkiezing van een lid der Tweede Kamer in het kiesdistrict Leiden door het bureau van stemopneming, op grond van art. 66 der kieswet, niet geldig is verklaard, heeft de Minister van Binnenlandsche Zaken, bij beschikking van 1 Aug., bepaald, dat in genoemd kiesdistrict op dingsdag 12 Aug. aanstaande eene nieuwe vrije stemming zal geschieden.

— Bij dispositie van Z. Exc. den Minister voor de zaken der Hervormde Eeredienst enz., van 26 Julij 1856 no. 8 is bepaald: 1o. dat de algemeene commissie van examinatoren voor Israelitische godsdienstonderwijzers en de rabbinale commissie tot het afnemen der examina in de Israelitische godgeleerdheid, voor dit jaar te Amsterdam zullen bijeenkomen op den 18 Aug. aanstaande; 2o. dat tot leden der algemeene commissie van examinatoren zijn benoemd de heeren Dr. A. *H. Israels* te Amsterdam, tevens tot voorzitter; Dr. *S. I. Mulder*, tevens tot secretaris; *J. van J. Ferares*, opperrabbijn der Nederlandsch-Portugeesch israelitische gemeente te 's Gravenhage; J. *Hillesum*, opperrabijn der hoofdsynagoge te Meppel; *A. J. Susan*, rabbinaal-assessor der Nederlandsch-israelitische hoofdsynagoge te Amsterdam; A. *Vas Dias*, rabbinaal-adspirant bij de Nederlandsch-Portugeesch israelitische gemeente te Amsterdam; Mr. *Jac. van Gigch*, advokaat te 's Gravenhage; A. *Delaville*, onderwijzer aan het Nederl. Israelitisch seminarium te Amsterdam; *D. Cohen Pereira* te Amsterdam en de heer Mr. *I. van S. Mulder* tot adjunct-secretaris.

— Volgens den Haagschen correspondent van *l'Indépendance Belge*, zal *Eugène Sue* hier te lande, en wel bepaald te 's Gravenhage, zich voor goed vestigen,

— Uit de Javasche berigten blijkt, dat Zr. Ms. stoomschip *Vesuvius*, kommandant *Uhlenbeck*, met den gouverneur van de Molukken aan boord, van Ternate terugkeerende, den 4 April bij de Bangaai eene praauw heeft ontmoet, welke dadelijk voor een rooversvaartuig werd gehouden. Geen acht gevende op het bevel, om op zijde van het oorlogschip te komen, werd de praauw aangeklampt en dadelijk voor een roover herkend, en werd tevens bevonden, dat daarop nog eene menigte volks verborgen was. Deze lieden, ontdekt en uit hunne schuilhoeken verdreven, hebben, misleid door het geringe aantal gewapende schepelingen, die zich op het dek

van het stoomschip bevonden, de stoutheid gehad hen aan te vallen, maar zijn spoedig overmand, waarbij de meeste roovers zijn gekwetst en een hunner aan zijne wonden is bezweken. Niettegenstaande de woede, waarmede de roovers streden, is slechts een der matrozen gewond, en is de gouverneur *Goldman* gelukkig voor den slag met een handspaak behoed geworden, vermits het den kommandant gelukte, den aanrander tijdig op den grond te werpen. De praauw, behoorende tot de rooversbooten van Solok, is verbrand en de gemaakte buit heeft weinig waarde opgeleverd, terwijl de meeste geroofde goederen door zeewater waren beschadigd.

— Den 1 dezer heeft voor den Hoogen Raad gediend de zaak van den heer *Zegers Veeckens*, welke zich in kassatie heeft beroepen van een arrest van het Hof Utrecht, bij 't welk is bevestigd een vonnis van de regtbank van Amersfoort, waarbij hij ter zake van laster jegens den heer *Luyben* is veroordeeld.

— In Maart ll. heeft er eene hevige uitbarsting van een vuurspuwenden berg op een der Sangir eilanden plaats gehad. De resident van Menado heeft zich naar de plaats des onheils begeven en geeft daarvan de volgende beschrijving. Hij geeft eerst eene kleine beschrijving van het eiland welke hoofdzakelijk op het volgende nederkomt: De noordwestelijke punt van het eiland Groot-Sangir wordt gevormd door den berg Awoe, welke verscheidene toppen heeft, van welken de hoogste kan geschat worden cirka 4000 voeten hoog te zijn. Aan den westkant loopt de berg vrij steil in zee af, op de hoogte der hoofdnegorij Kandhar, echter stuitende tegen een laag voorgebergte. Aan de noord- en zuidzijde beslaat de tot de zee reikende voet van den vulkaan eene tamelijke uitgestrektheid gronds, aldus zacht hellende vlakten daarstellende, welke in vruchtbaarheid en geschiktheid voor den landbouw boven andere gedeelten van het eiland uitmunten. Oostelijk vereenigt de Awoe zich met en maakt als het ware het hoofd uit van de reeks van bergen en heuvelen welke Groot-Sangir overdekken. De bevolking was gerust gesteld door de langdurige rust welke de berg genoot, en te meer nog, door de verzekering van een Spanjaard, die beweerde, dat de berg geen vuur meer uitwerpen zou. Men had daarom allerlei soort van beplantingen op de hellingen aangelegd.

Des avonds van den 2 Maart deed zich op het onverwachts eene alle beschrijving te boven gaande zware slag hooren, welke de uitbarsting aankondigende, de Sangirezen met schrik vervulde. Gelijktijdig stroomde de gloeijende lava met onwederstaanbaar geweld in verschillende rigtingen naar omlaag, alles medevoerende wat zij in hare vernielende vaart ontmoette, en de zee doende koken, waar zij deze bereiken kon. De heete bronnen openden zich en braakten eenen vloed van kokend water uit, welke verteerde en medesleepte wat door het vuur gespaard was. De zee, aan eene buitengewone kracht gehoorzamende (zeebeving) beukte de rotsen met vervaarlijk geraas, sloeg de kust van een, en verhief zich met woesten aandrang tegen het land, als wilde ze den vuurstroom overmeesteren.

Dit verschrikkelijk tafereel van verwoesting, waarvan de akeligheid vermeerderde door het gekerm van menschen en dieren, het geloei van den stormwind en het gekraak van duizende omvergeworpen medegesleepte boomen, werd omstreeks een uur later gevolgd door donderende slagen, welke den grond deden sidderen en het gehoor verdoofden. Eene zich hemelhoog verheffende zwarte kolom van steenen en asch steeg toen uit den berg op en viel, door den gloed der lava verlicht, als een vuurregen in den omtrek neder, aldaar eene duisternis veroorzakende, welke nu en dan slechts door bliksemstralen afgewisseld, de menschen belette, zelfs in de onmiddelijke nabijheid iets te onderscheiden en de verwarring en wanhoop ten top voerde. Groote steenen werden door de lucht geslingerd, verbrijzelende wat ze in hunnen val ontmoetten. Woningen en gewassen niet door het vuur vernield, bezweken en verdwenen onder asch en steenen, en de bergstroomen door die massa's opgestopt, vormden meeren, welke hunne oevers verbrekende, weldra eene nieuwe oorzaak van vernieling werden. Dit duurde eenige uren. Omstreeks middernacht keerden de verbolgen elementen tot rust; ook des anderen daags zetten ze tot den middag met hernieuwde kracht het vernielingswerk voort. Naauwelijks van den schrik eenigzins bekomen, werden de bewoners van het bewuste gedeelte van Sangir op den 17 Maart andermaal verontrust door eene uitbarsting, welke aan de zijde van Taboekan vele aanplantingen en eene groote menigte boomen vernielde. Sedert verkeert de vulkaan in rust en bespeurt men van deszelfs werking nog slechts de allerwege uit spleten en kloven opstijgende damp. De lavastroomen zijn op de hellingen nog zoo weinig afgekoeld, dat men zich nog niet op grooten afstand van het strand durft wagen.

— Door Z. M. den Koning zijn tot onderwijzers in Neerlandsch-Indie benoemd de heeren *O. E. Hansen* te Overschie; *C. C. Homburg* te Arnhem, *H. Prange* te Groningen; *H. Schoemaker* te Kampen; *J. C. Tamson* te Jutphaas, *R. J. L. Weijhenke* te Apeldoorn, en *W. Wilmes* te Wierden. Sedert 1848 maakt het getal onderwijzers, welke voor Neerlandsch Indie benoemd zijn, ongeveer 40 uit; zoodat het onderwijs in Indie sedert dien tijd zeer is uitgebreid. Van 1816 tot 1848 werden er doorgaans om de twee jaren twee onderwijzers benoemd, welke in de bestaande behoefte voorzagen; doch uitbreiding werd er aan het onderwijs weinig gegeven. De laatste aanvraag tot vermeerdering van scholen en onderwijzers is een gevolg van de inspectie-reis door Java, van Ds. *Budding*, Lid van de Hoofd-Commissie van Onderwijs te Batavia, voor ongeveer twee jaren begonnen.

— Als eene merkwaardige bijzonderheid deelen wij mede, dat gedurende den tijd van tien dagen, in de gemeente Zwolle, hebbende eene bevolking van bijna 19000 zielen, geen sterfgeval heeft plaats gehad.

— De Minister van Binnenlandsche Zaken heeft eene circulaire gerigt aan de H H. Commiss. des Konings in de provincien, en verzoekt daarbij om de raden der gemeenten, die daartoe de middelen bezitten, te wijzen op het wenschelijke om, naar het voorbeeld van Rotterdam en Utrecht, *gezondheidscommissiën* te benoemen, die den raad kunnen voorlichten in alles, wat den openbaren gezonheidstoestand betreft. Verder herinnert Z. Exc., hoeveel op die wijze zal kunnen gedaan worden voor de goede inrigting der woningen en haar gebruik; voor de reinheid der openbare wegen, de doelmatige wegruiming van vuile en andere schadelijke stoffen uit de gemeente; het veranderen van den toestand der grachten, soms vol onreinheid en zonder eene voldoende beweging van het water; de aanvoering van goed drinkwater; het toezigt op eet- en drinkwaren; het weren van vergiftige of in het algemeen schadelijke stoffen uit het dagelijksch gebruik; voor goede verlichting van schoollocalen en wat in het algemeen de gezondheid der schoolkinderen bewaren kan; voor het verkeer in de openbare gebouwen, of in fabrijken die voor de gezondheid schadelijk kunnen zijn; voor zoovele andere onderwerpen meer, als die onder den welbekenden naam van gezondheidspolicie begrepen worden. Na nog meerdere zaken betreffende deze punten te hebben aangevoerd, drukt Z. Exc. eindelijk den wensch uit, dat vóór 1 Febr. van het volgend jaar, door H.H. Commissarissen aan Z. Excs departement naauwkeurige opgave worde gedaan, wat er, tot 31 Dec. dezes jaars, in elke gemeente der onderscheidene provincien is gedaan, om het doel te bereiken. Z. Excs voornemen is, om in een geregeld verslag daarvan openbare mededeeling te doen, tot opwekking en navolging.

— Wij hebben in een telegrafisch berigt, in ons vorig no. opgenomen, medegedeeld, dat de heer Mr. *J. W. van Romunde* is benoemd tot minister voor de zaken der R. K. Eeredienst. Hij is Raadsheer in het Hof van Noord-Holland.

— Men schrijft uit Zalt-Bommel:

De aardappelen dalen hier sterk in prijs, geldende zij ƒ 1.55 à ƒ 1.60 het mud; kwade aardappelen zijn er bijna niet.

— Men schrijft uit Well dd. 29 Julij: „Het volgende treurig ongeval had gisteren omstreeks 6 uur alhier plaats. De doctor en de onderwijzer dezer gemeente, de eerste zijne twee zoontjes, de andere een vijftal zijner kweekelingen met zich nemende, staken met een bootje de rivier de Maas over, teneinde daar op de ondiepe helling des oevers te gaan baden. Daar aangekomen, begonnen de jongelingen als om strijd zich te ontkleeden, wie van het eerst te water zou zijn; de 16jarige zoon des doctors behaalde de overwinning, doch moest deze duur betalen. Nog pas was hij eenige passen voortgegaan, toen hij op eens in eenen onbekenden diepen kuil wegzonk en verdween. De vader dit ziende, hoewel zelf niet kunnende zwemmen, wierp zich oogenblikkelijk te water om zijn dierbaar kind nog aan den dood te ontrukken, doch het mogt hem niet gelukken, ja zonder onmiddelijk toegesnelde hulp ware hij welligt zelf verdronken. Nogmaals, radeloos als hij was, wilde hij zich op nieuw in de diepte nederstorten, doch zijn kind was reeds door een toegesnelden schipper uit het water gehaald. Het zien van zijn kind en de eensklaps herlevende hoop het misschien nog te kunnen behouden, gaf hem het bewustzijn weder; onmiddelijk stelt hij geneeskundige pogingen in het werk; doch, helaas, vruchteloos: hij konde aan zijne gade slechts het lijk van hun geliefd kind wederbrengen."

— Het verslag der werkzaamheden van de Synode, in hare laatste zittingen, kan kort zijn, omdat haar werk zich met weinige uitzonderingen bepaalde tot reglementen. Het uitvoerig concept-reglement voor kerkelijk opzigt en tucht en voor de behandeling van kerkelijke geschillen kwam ter tafel. De commissie, in wier handen dit reglement was, bragt, met het oog op de gemaakte bedenkingen en aanmerkingen der onderscheidene kerkbesturen, een uitvoerig rapport uit. Naar aanleiding van dit rapport, werden eerst de groote beginselen gemaakt en de algemeene strekking van genoemd reglement besproken. De vergadering sprak het eenparig uit, dat het beginsel van opzigt en tucht geen ander zijn mag, dan dat der broederlijke liefde; en de algemeene strekking: bevordering van godsdienstig-zedelijk leven. Zij was van oordeel, dat als leidende beginselen in dit reglement moeten opgenomen en gevolgd worden: dat er onderscheid bestaat tusschen opzigt en tucht; dat de middelen, voor beide aan te wenden, verschillend moeten zijn; dat het regt, om deze middelen toe te passen, aan de verschillende besturen toekomt; dat zij nogtans vrij zijn in de keus der tuchtmiddelen; dat met deze vrijheid behoort gepaard te gaan een toezigt der hoogere op de lagere besturen enz. Nadat de amendementen der commissie en der leden afzonderlijk, veelal natuurlijke uitvloeisels der genoemde beginselen, waren in beraadslaging gebragt, en aangenomen of verworpen, eindigde de werkzaamheid in zake dit reglement. Na zorgvuldige redactie zal het worden gearresteerd, komt het in werking — en drage heilrijke vruchten. De overige werkzaamheden der Synode, in deze laatst gehoudene zittingen, bepaalden zich tot de behandeling van de zaak van *Smallebuurt;* van het geschil van ds. *Boon* te Zuidwolde, met het Provinciaal kerkbestuur van Drenthe; van het geschil der diaconie van Zuidwolde, prov. Groningen, met het burgerlijk bestuur; van het diaconiaal verschil tusschen de gemeenten Nieuwkoop en Nieuwveen; van het mede stemmen van ambachtsheeren bij de benoeming van kerkeraadsleden enz. Het belangrijk reglement op de diaconie-administratie komt weldra in behandeling; dat op de vacaturen ligt aan de beurt.

— Te Groningen is een brief ontvangen van den kok *P. Jonkman*, die is uitgezeild met eene Nederlandsche brik, bestemd van Londen naar New-York, en welke bij de Bahama-Bank is is gestrand, met landverhuizers. De brief is geschreven uit Queenstown, den 25 Junij, en hoofdzakelijk van den navolgenden inhoud: „Voor ruim 12 weken kregen wij zwaar weder, gevolgd door donder en bliksem, hetwelk ruim twee etmalen duurde. Ons schip werd geweldig geslingerd, zoodat wij zwaar lek kregen; des nachts ten 12 ure kregen wij een zwaren donderslag in onzen grooten mast, zoo dat hij vaneen spleet, en konden daar geene zeilen meer aanhouden en het schip niet langer boven houden, zoodat onze kapitein besloot het schip te verlaten en de sloep uit te zetten, zonder dat de passagiers er van wisten. Voor dat wij evenwel dit hadden gedaan, hadden zij zich reeds in twee sloepen begeven, maar moesten wij, om te verdrinken, zooveel passagiers in zee werpen als wij konden, terwijl de andere hun dood te gemoet zagen op het achtergelaten wrak. Van de 145 passagiers, zegt de briefschrijver, moet niet één zijn teregt gekomen. Alleen de equigage, bestaande uit 12 man en den kapitein, is behouden gebleven.

— Onder de gesignaleerde misdadigers in het *Poiltie-blad* treft men ook aan *H. Lahout*, borstelmaker, geboren te Sevenum (Limburg), laatst woonachtig te Venlo, oud 40 jaren, en *M. J. A. Titselaar*, kraamster, geboren en laatst woonachtig te Venlo, oud 29 jaren. Deze personen zijn in den nacht van 4 op 5 Aug. 1854, door middel van binnen- en buitenbraak, uit het huis van arrest en justitie te Roermond ontvlugt. Zij zijn deswege, bij vonnis der regtbank van den 18den October daaropvolgende, ieder tot eene gevangenisstraf van 1 jaar veroordeeld. Bij arrest van het prov. geregtshof in Limburg, van 16 Nov. 1854, zijn zij beiden weerspannig aan de wet verklaard, wegens een aantal criminele diefstallen. Deze personen leiden een zwervend leven en hebben geene middelen van bestaan hoegenaamd; zij leven van diefstallen, die zij aanhoudend met veel sluwheid en onverschrokkenheid plegen. Zij houden zich het geheele jaar op in bosschen en onbewoonde oorden, terwijl zij over dag veel in onderaardsche holen eene schuilplaats zoeken. Zij zijn lieden van de allergevaarlijkste soort, die reeds meermalen tot tuchthuisstraffen zijn veroordeeld geweest, terwijl de eerstgenoemde het grootste gedeelte zijns levens in het tuchthuis heeft doorgebragt en reeds driemaal openlijk aan de kaak is gesteld geweest.

Steenwijk, 4 Aug. Sedert gepasseerden Dingsdag, houden de Ingenieurs van den Waterstaat zich onledig, met het doen van weterpassingen en opnemingen der locale situatiën van het terrein, waar langs in deze en aangrenzende gemeenten, de geprojecteerde spoorweg zal gelegd worden. Zijn de berigten op waarheid gegrond, dan zal die weg langs de Oost- en Wolduitgangen dezer stad loopen.

Enschede, 2 Aug. Onze stad werd heden door eenen gevoeligen ramp getroffen. De katoenspinnerij door stoom gedreven, toebehoorende aan den heer *G. Jannink*, waarin een groot aantal fabrijkarbeiders werkzaam waren, werd in korten tijd een prooi der vlammen. Het vuur verspreidde zich met verbazende snelheid door de bovenste vertrekken en deed in weinige minnten het dak geheel instorten. Niettegenstaande het brandspuitpersoneel geen gevaar of moeite ontzag en van verscheidene spuiten doelmatig gebruik maakte, vermogt het niets tegen het woedend element. Nimmer was hier zulk eene brand gezien. Bijna alles wat zich in het gebouw bevond is door het vuur vernield. Eene korenmolen en twee nabij gelegene woningen werden mede door het vuur aangegrepen, maar dadelijk gered. De fabrijk is bij onderscheidene maatschappijen verzekerd, het lot der arbeiders, welke in denzelven gewerkt hebben, is treurig.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN

FRANKRIJK.

Men schat de door de overstroomingen veroorzaakte schade op 10,500,000 francs en het getal personen, die ... geleden hebben, op 14,400.

— Op het terrein van het oude Hippodrôme te Parij... thans de heer *Seiler* eenige beweegbare houten model... bouwen, die zeer opmerkenswaardig zijn, want teg... huurprijs van 150 fr. per jaar kunnen arbeiders op de... ze eene woning verkrijgen, die in vier deelen gesplit... zamen een huis voor vier huisgezinnen vormen en ... doelmatig ingerigt zijn. Behalve deze modelhuizen, ... de heer *Seiler* er thans nog een twaalftal op een stuk gr... hem ten dien einde door de stad afgestaan. Ook verva... de heer *Seiler* houten woningen, die meer bijzonder vo... burgerklasse ingerigt en even beweegbaar zijn. Deze h... bezitten het eigenaardige voordeel, dat men ze op re... een rijtuig kan medenemen en dat men daarvan voo... zijnde, voortaan geene appartementen meer behoeft te h... maar hier of daar, waar men zich eenigen tijd verkie... te houden, hetzij op het land of in een dorp, een s... gronds voor eene wijle kan huren, om er zijn houten... op te slaan, als wanneer men zeggen kan geïnstalle... zijn op eene wijze, die bijzondere eigenaardigheden e... tegenzeggelijk vele voordeelen oplevert. Wanneer me... dus den zomer buiten heeft doorgebragt, dan heeft me... het naderen van den herfst niets anders te doen, dan... woning af te breken of liever ineen te slaan, om zich ... mede weer naar zijne eigenlijke woonplaats te begev...

ENGELAND.

Jl. Maandag heeft een hevige brand gewoed in een ... zijn van olie en verfwaren, in James-street, Coventg... behoorende aan de hh. *Jaquet & Co.* en bestuurd doo... hr. *Robert Benett.* Op het oogenblik dat *Benett* bezig ... terpentijn-olie over te gieten, na, zoo als hij dacht, ... dusdanig geval noodige maatregelen te hebben geno... ontvlamde dit vocht eensklaps en werd *Benett* door ee... kel van vuur omgeven, dat met ongeloofelijke snelheid ... mededeelde aan andere brandbare stoffen, en zich uitb... tot het belendend vertrek, waar mevrouw *Benett* en ... drie kinderen zich gereed maakten naar bed te gaan. ... veel moeite mogt het gelukken den brand meester te wo... die echter het geheele gebouw in de asch legde. De ... *Benett*, zijne vrouw en hunne drie kinderen zijn zoo ... met brandwonden bedekt, dat men voor het behoud ... hun leven vreest.

— Uit Hongkong in China wordt van 10 Junij aan ... *Times* berigt, dat de keizerlijke troepen bij Kiang-si ... nederlaag hebben geleden die hun 3000 man kostte. In ... noorden des rijks schijnen de insurgenten ook belang... voordeelen te hebben behaald; o. a. hebben zij Ningkwo... ingenomen, een stad gelegen 100 mijlen westwaarts ... Hoochow, het middelpunt van het distrikt dat de ... voortbrengt. Zelfs zijn, naar men zeide, benden opst... lingen tot de omstreken van Pun-New-Chin doorgedro...

— Den 17 Julij is op den noord-pennsylvanischen spoo... in de Vereenigde Staten van Noord-Amerika een vers... kelijk ongeluk voorgevallen. 's Morgens ten 5 ure ve... een uit 60 waggons bestaande extra-trein van Philadel... om 5 a 600 scholieren naar het $14\frac{1}{2}$ mijl van daar ge... fort Washington te brengen, alwaar hen eene uitspa... was bereid. Het vertrek werd een weinig vertraagd e... conducteur maakte daarom, toen de reis bijna volbragt ... meer spoed dan gewoonlijk om toch op het bepaalde ... aan te komen. De naar Philadelphia stoomende passag... trein verliet Gwynned ten 6 ure, en toen 13 minuten ... de pleizier-trein op een tusschen-station nog niet was ... gekomen, besloot de conducteur den togt voort te zet... Kort daarop liepen de twee treinen bij eene kromming ... den weg met een ijsselijk gekraak tegen elkander in. ... naar Philadelphia bestemde trein leed weinig schade, d... de drie eerste waggons van den pleizier-trein werden ge... verbrijzeld. De overblijfselen van deze waggons, bene... de splinters van het houtwerk der locomotief geraakten ... lichtelaaije vlam, en het vuur deelde zich mede aan de o... rige wagens, waarvan twee tot asch werden verteerd. ... geveer honderd menschenlevens gingen bij die ramp verl... De conducteur, aan wiens ligtzinnigheid het ongeluk te... ten was, maakte door rattekruid een einde aan zijn l...

— Denzelfden dag verbrandde op het meer Erié de tus... Buffalo en Toledo varende stoomboot *Northern-Ind...* waardoor ongeveer 50 passagiers omkwamen.

— Zekere *William Brown*, ll. Vrijdag te Leicester weg... moord opgehangen, had zijn vader laten beloven, dat ... zijne executie zou bijwonen. Getrouw aan zijne be... huurde die man dan ook een venster tegenover het s... en plaatste zich daarvoor, reeds eenige uren voor de ... paalden tijd. Terwijl hij zoo het noodlottig oogenblik ... beidde, bleef hij steeds met zijne vrienden drinken ... praten.

— Sir *R. Peel* en zijne echtgenoot, de markies en ... kiezin *van Stafford*, en de overige personen, die tot ... gevolg van lord *Granville*, den buitengewonen ambass... naar Rusland, behooren, hebben zich te Dover aan b... van het prachtige stoomschip *Saint Jean d'Acre*, van ... stukken, ingescheept. De rijtuigen van den ambassa... vijf in getal, en twintig schoone paarden, zijn reeds ... het Noorden vertrokken. Onder de eerste behoort de ... koets, die door den voornaamsten rijtuigmaker van Lo... vervaardigd en ongemeen sierlijk en schitterend is. ... *Granville* heeft voor de feesten, welke hij in Rusland g... wil, niet alleen zijn eigen talrijk zilverwerk doen me... men, maar bovendien ook nog dat van zijnen oom ... hertog *van Devonshire*, hetwelk alleen zeventien groote k... vult.

— Te Calcutta leeft een inboorling van de Parsische g... dienst, *Jamsetjee Jeejeebhoy*, die zijn groot vermogen, ... welk hij door eigen vlijt verworven heeft, grootendeels ... weldadige doeleinden doet strekken; hij heeft mins... 250,000 pd. st. voor algemeen nuttige doeleinden besteed ... waarschijnlijk niet minder in giften aan particulieren, ... der onderscheid van geloof, kaste of volksstam. Deze ... die door het Engelsche gouvernement in den adelstand ... heven is, met den titel van Sir, heeft onlangs zijn 7... verjaardag gevierd en toen al de openbare betrekkin... welke hij vervulde, nedergelegd. Bij die gelegenheid ... gelijk de berigten uit Calcutta van 17 Junij melden, a... eene openbare volksvergadering, onder voorzitting van ... Britschen gouverneur der provincie, gehouden, om hem ... blijk van achting te geven. Op deze vergadering is b... ten, een standbeeld voor dien weldoener van het alge... op te rigten.

DUITSCHLAND

In eene synodale vergadering in Rijn-Beijeren is he... geopperd, om in de oude Rijnstad Speijer, op de plaats ... de Protestanten hunnen naam ontvingen, een grooten ... als blijvend gedenkteeken te stichten; de kosten zouden ... vonden worden door inzamelingen in Duitschland, Holl... Engeland, in een woord, op de geheele Protestants... wereld.

— Door zekeren *Bossi* te Weenen, worden thans de pr... tigste shawls, door middel eener machine in allerlei nu... gedrukt. Deze uitvinding zal eene geheele omwenteling ... de fabrikatie van dit kostbare handelsartikel te weeg b... gen. Met zulk eene machine kan een enkele arbeider ... gelijks 30 shawls in 12 kleuren drukken.

SPANJE.

Men merkt op, dat sedert de dagen van 14, 15 en ... Julij, de verhouding tusschen het volk en de Koningin ... meer is als vroeger. Als zij in het openbaar versch... wordt zij schier door niemand meer gegroet, dan door e...

ambtenaren; daarentegen hoort men zooveel te meer gemompel. Het voorkomen van voldoening, dat men teregt of te onregte bij haar meent opgemerkt te hebben, toen het schrootvuur de straten van Madrid schoon veegde, haar ijver om, men zou kunnen zeggen, officieel den verjaardag van *Maria Christina* te vieren en meer andere zaken, hebben een allernadeeligsten indruk op de bevolking gemaakt.

ASSEN, 6 Augustus.

Heden ontvangen wij de navolgende Telegrafische berigten.

'sHage, 6 Aug.. De eergisteren alhier vergaderde vertegenwoordigers en bevorderaars onzer industrie verklaarden zich inzonderheid tegen den accijns op de brandstoffen.

Amsterdam. Dingsdag, 5 Aug. Op de beurs van heden was de slotkoers der **effecten** als volgt: *Nederl.* 2½ pCt. 64⁷⁄₁₆ percent. Dito 4 pCt. 95⁵⁄₈ percent. *Rusland* bij Hope en comp. 1798 en 1816 5 pCt. 104½ percent. *Oostenrijk* Metalliek 5 pCt. 73³⁄₁₆ percent.

Door eene vriendelijke hand zijn wij in staat gesteld het volgende belangrijke adres mede te deelen:

Aan
Zijne Majesteit den Koning der Nederlanden.

Geven met verschuldigden eerbied te kennen:
Corneille David,
Fréderic Joseph Bennert,
Charles Gunther, kooplieden te Antwerpen, en
August Bennert, industrieel te Jumet in Henegouwen, allen ten deze domicilie kiezende ten kantore van Mr. *Johannes Kappeijne van de Coppello*, advocaat bij den Hoogen Raad der Nederlanden, te 's Gravenhage, wijk W, no. 160;

dat de verzoekers, met de kapitalen ter hunner beschikking staande, geneigd zijn zich te belasten met de uitvoering eener zoodanige spoorwegonderneming als waartoe bij beschikking van Zijne Excellentie den Minister van Binnenlandsche Zaken, als daartoe door Uwe Majesteit gemagtigd, op 2 Julij 1856 eene voorloopige vergunning is verleend ten name van den Heere *E. J. H. Dull*, handelende onder de firma Gebroeders *Dull* te Almelo;

dat de verzoekers zich gaarne met de houders van genoemde voorloopige vergunning, zelfs met het brengen van aanzienlijke offers, zouden hebben verstaan, doch dat hun dit door de overdreven eischen, verkeerde plannen en bekrompen inzigten dier houders onmogelijk gemaakt wordt, niettegenstaande deze personen zelve tot de uitvoering der onderneming op de ondersteuning en finantiele krachten der verzoekers gerekend hadden;

dat dien ten gevolge de verzoekers, in aanmerking nemende dat meergenoemde voorloopige vergunning geenszins uitsluitend gegeven is en bovendien de onderneming, zal zij, naar het eerbiedig inzien der verzoekers, wezenlijk soliede worden, in verband tot de verschillende locale belangen, eene vrij belangrijke uitbreiding behoort te ondergaan, te rade zijn geworden zich regtstreeks te wenden tot Uwe Majesteit met het eerbiedig verzoek om vergunning tot aanleg en exploitatie der navolgende Spoorweg-lijnen:

a. van Harlingen langs Leeuwarden tot Groningen en van daar naar de Hanoversche grenzen tot aansluiting aan den Eems-spoorweg.
b. van Groningen over Assen naar Meppel.
c. van Leeuwarden over Heerenveen, Steenwijk, Meppel naar Zwolle.
d. van Zwolle over Raalte, Deventer, Apeldoorn, Amersfoort tot Utrecht.
e. van Raalte over Almelo tot de grenzen in de rigting van Rheine.
f. van Deventer, langs Zutphen tot Arnhem, aansluitende aan den Rijn-spoorweg.
g. van Zwolle naar Kampen.

dat zij van zelf spreekt, dat zij bereid zijn aan Uwer Majesteits Regering te verschaffen alle zoodanige waarborgen en zich te onderwerpen aan alle zoodanige voorwaarden, als de aard der zaak medebrengt, en als een voorbeeld in meergenoemde voorloopige vergunning zijn gevorderd en opgelegd.

Om welke redenen de verzoekers zich eerbiedig wenden tot Uwe Majesteit, met verzoek dat het Hoogstdezelve behagen moge hun de boven-omschreven vergunning te verleenen.

T'Welk doende, enz.

Door de verzoekers is tevens een adres aan den Minister van Binn. Zaken verzonden, waarin o. a. het volgende voorkomt:

„dat het aan het deskundig oog van Uwe Excellentie al aanstonds niet zal ontgaan, van hoeveel gewigt het tot stand komen der door hen beoogde onderneming voor Nederland zou zijn;

„dat zij daarom verlof verzoeken zich de eer te mogen geven in bijgaande memorie Uwe Excellentie omtrent hunne denkbeelden, plannen en berekeningen nader in te lichten;

„dat zij voorts volgaarne zullen voldoen aan elke uitnoodiging tot het geven van verlangde ophelderingen.

„Redenen waarom zij Uwe Excellentie eerbiedig verzoeken hun verlangen wel te willen nemen in ernstige en goedgunstige overweging en' de verleening der door de verzoekers aangevraagde vergunning door Uwe Excellenties veelvermogenden invloed bij Zijne Majesteit den Koning te bevorderen.

T'Welk doende enz.

1 Augustus 1856.

— De *Prov. Friesche Ct.* meent dat er alle vooruitzigt bestaat, dat de voorloopige concessie tot den aanleg van spoorwegen in de noordelijke provincien, aan den heer *Dull* verleend, weldra in eene definitieve concessie zal veranderd worden. De *Gron. Ct.* meent, op grond van ingewonnene informatien, juist het tegendeel te kunnen verzekeren.

Aan de Commissie uit de Prov. Staten van Groningen, die den Minister van Binn. Zaken hebben gesproken over den aanleg van spoorwegen in de noordelijke provincien heeft Z. Exc. o. a. geantwoord, dat hij van de noodzakelijkheid der daarstelling van spoorwegen voor de noordelijke provincien des rijks ten volle overtuigd was; dat men in ons rijk tot nog toe den aanleg steeds aan partikuliere maatschappijen had overgelaten; dat, hoe hierover ook mogt worden gedacht, in allen geval de afloop der aan den heer *Dull* gegevene concessie moest worden afgewacht, en eerst bijaldien de krachten der onderneming bleken te kort te schieten, in overweging konde komen, wat er door de regering in dezen diende gedaan te worden; dat wijders, wat de verbinding van de lijn van Groningen met de Westbaan betrof, de minister dezelve met de Staten noodzakelijk beschouwde om het plan tot een doelmatig geheel te brengen, doch dat de aansluiting met Hannover moest geregeld zijn, alvorens dit gedeelte der lijn voor bepaling vatbaar was; dat de regering dienaangaande reeds de onderhandelingen had aangevangen, maar dat, naar de minister meende, de informatiën aangaande de gereedelijke toestemming van Hannover en Pruissen tot de aansluiting niet dat vertrouwen verdienden, hetwelk men er aan toeschreef.

— Z. M. heeft benoemd tot plaatsverv. kantonregter te Hoogeveen Mr. *H. J. Carsten*, notaris aldaar.

— Men verneemt, dat de Commissie uit de Tweede Kamer der Staten-Generaal tot het houden eener enquête omtrent de zaken van het Zwolsche diep, den 25 dezer hare vergaderingen te 's Hage zal hervatten, en dien dag en volgende dagen schippers zal hooren. Wij vernemen, dat o. a. *C. Hollander*, *A. Hartsuiker* en *P. Wessemius*, allen schippers, de een te Zwolle, de andere te Meppel en de derde te Smilde wonende, zullen worden gehoord.

— Er is ons een aardappelstruik vertoond, die in het loof evenzeer aardappelen had voortgebragt als onder den grond.

— Na het bedanken van Ds. *Begemann*, predikant te Eelde, is te Sebaldeburen, namens den collator tot predikant benoemd en vervolgens door den Kerkeraad beroepen de heer *P. H. J. Lulofs*, predikant te Roden.

— Gisteren was te Groningen reeds 150 last koolzaad aan de markt; hoewel niet alles was van puike kwaliteit, was de prijs van *f* 15-„ tot *f* 17-„.

— Heden is wederom naar Groningen vertrokken het muziekkorps van het 7e Regiment Infanterie, hetwelk, door de bemoeijingen van den kommandant van het alhier in garnizoen liggend detachement, den kapitein *van Loon*, een vijftal dagen Assens ingezetenen op deszelfs heerlijke muzijk heeft vergast en hun een paar zeer aangename avonden heeft verschaft. Wij willen niet in bijzonderheden treden, maar melden alleen, dat een ieder, geen uitgezonderd, aan dit muzijkkorps den welverdienden lof toebragt, en allen vurig wenschen, dat hetzelve weldra deze stad op nieuw moge bezoeken. Assens ingezetenen brengen ook voorzeker aan den heer *van Loon* voor ZEds. bemoeijingen ten dezen regtmatigen dank toe.

— Onder het afdrukken dezer wordt ter dezer stede eene vergadering gehouden van de aandeelhouders in de Noord-Willems-Kanaal-Maatschappij.

Noordwolde, 3 Aug.. Naar men verneemt, is er op nieuw bij den gemeenteraad van Weststellingwerf een adres ingekomen van Ingezetenen van Noordwolde, ter bekoming van den zoo wenschelijken kunstweg van af *Blesdijke* door de dorpen *Peperga*, *Steggerda*, *Vinkenga* en *Noordwolde* tot *Oldeberkoop*: het belang van — en de groote behoefte aan dien zijtak behoeft gewis niet aangetoond te worden. (*Wegens plaatsgebrek moeten wij het opnemen van het adres uitstellen, totdat wij meerdere ruimte hebben.*)

Meppel, 4 Aug. Te Wanneperveen is in het laatst der vorige week zekere vrouw plotseling overleden; zij was des daags met de andere huisgenooten in het land met 't hooijen bezig geweest en was daarna met het andere volk tegen het vallen van den avond huiswaarts gekeerd; terwijl het volk zich weder naar het land had begeven om dien avond nog eenig hooi binnen te halen, was zij tot het verrigten van eenige huisselijke bezigheden alleen in de woning gebleven; doch hoe ontstelde men, toen men de altijd ijverige vrouw eenige oogenblikken daarna als een lijk op den stoel zag zitten. Waarschijnlijk is de buitengewone hitte oorzaak van dezen plotselingen dood.

Roswinkel, 1 Aug. Heden avond had op de zoogenaamde Weerdinger-markte de navolgende verschrikkelijke moord plaats. Een zekere *Jan Berend Scholte*, woonachtig in de Maten, ging op genoemden avond met paard en wagen naar bovengenoemde markte, om van daar, naar men gist, eenige plaggen te halen, welke hij, zooals men meent, zonder permissie van de eigenaren aldaar had gestoken. Om voor dergelijk weghalen te waken, hadden de boeren van Weerdinge een' zekeren *Johan Bernard Scholte* en eenen *Jan Berend Wilken*, wonende te Roswinkel, aangesteld, om te zorgen, dat zulks niet gebeurde. Toen deze vernomen hadden, dat er weder plaggen zouden weggehaald worden, gingen zij derwaarts, maar op de bedoelde plaats komende, was er niemand en daarom ging laatstgenoemde heen, om de kooijen, op welke hij des daags paste, bij elk ander te halen. Terwijl deze nu afwezig was, kwam de genoemde *J. B. Scholte* om zijn oogmerk te bereiken, en toen *Johan B. Scholte* hem zulks wilde beletten, had er tusschen hen eene geduchte worsteling plaats, zoodat de beruchte *J. B. Scholte*, een vechtersbaas, den zeer geachten *Johan B. Scholte* zeer zware wonden met een scherp instrument aan het hoofd toebragt, waaraan hij den volgenden morgen is overleden, eene vrouw en vijf kinderen nalatende. De dader is dienzelfden avond nog door *R. Zwiers*, lid van het bestuur van Emmen, en door den veldwachter dezer plaats in hechtenis genomen en den volgenden morgen naar Emmen getransporteerd, van waar hij naar Assen is overgebragt. Naar men wil, ontkent hij de daad niet, maar zegt zich alleen tot zelfverdediging bepaald te hebben.

2 Aug. Heden is de dochter van *Geert Smilde*, genaamd *Frouwke* dienende te Jipsinghuizen, wegens de zware hitte, terwijl zij op het land koren in schoven bond, dood ter aarde gevallen.

Vlagtwedde, 1 Aug. Men is hier voor eenige dagen begonnen met het bouwen van een' nieuwen toren. Bij het slempen vond men binnen het vierkant van den ouden toren het verbazend aantal van omstreeks 30 menschenhoofden, waarvan velen nog in eenen vrij' gaven toestand verkeerden.

Westervelde, 3 Aug. D' eerste nieuwe rogge is j. l. Zaturdag te Zuidvelde reeds gedorscht en zal heden ter markt gebragt worden. Naar men hoort, moet ze, naar kwaliteit en kwantiteit zeer voldoen. — Ook in deze gemeente neemt de aardappelziekte meer en meer toe, doch bepaalt zich nog alleen in 't loof. D' aardappels, vooral de vroegrijpe hebben eenen zuiveren smaak, bevatten veel meel en schudden goed. Gaat de ziekte niet tot de knol over, dan verwacht men een' goeden oogst — Tuin- en andere veldvruchten staan heerlijk. — De bijen, die voor de hondsdagen door natte en koude veel geleden hebben, herstellen zich in dezen warmen tijd en winnen zeer op de boekweit.

Borger, 4 Aug Het maaijen der rogge is hier grootendeels gedaan, het werd begunstigd door het schoone weder; enkele landbouwers hebben er reeds van gedorscht en gebakken; het is daarbij gebleken, dat dezelve zoowel in kwaliteit als kwantiteit bijzonder goed is. — De ziekte onder de aardappelen gaat met rassche schreden voort, zonder dat dezelve tot dusver de knol aandoet.

Hoogeveen, 1 Aug. Gedurende de maand Julij zijn de nieuw verbeterde Hoogeveensche vaart der Drentsche Kanaal-Maatschappij afgevaren:

	Vaartuigen.		Tonnen.
Uit Hoogeveen	600,	metende te zamen	17445.
Boven sluis II en III of Roogat en Ossensluis .	193,	„ „ „	3086
Boven de Meppeler sluis	404.	„ „ „	8533
Totaal	1197.	„ „ „	29064

Behalve 137 kleine of ongemeten vaartuigen; terwijl het totaal der afvaartsgelden over die maand bedraagt *f* 2273.79.

Vrijdag-avond ongeveer ten 8 uur is alhier de persoon van *J. H. Bos*, misschien doordien hij eenig ijzer, hetwelk hij op een zijner schoenders droeg, wilde verplaatsen op zijn ander schoender, en hij daardoor het evenwigt verloor, in de algemeene vaart, op de streek het Hollandsche Veld, geraakt, zonder dat zulks door iemand is gezien. Toen het ongeluk ontdekt werd, is hij ten spoedigste uit het water getogen, maar te laat; wel werden er nog eenige teekenen van leven waargenomen, maar, voor dat men hem in een naburig huis kon brengen, was hij reeds overleden.

Coevorden, 4 Aug. Gisteren namiddag gingen vier jongelieden te Echteler in de rivier de Vecht baden; ongelukkig kwamen zij in een diepe draaikolk; drie redden zich met moeite, een echter, *Hubert* genaamd, kwam om; te meer is dit te betreuren, daar hij, zelf buiten gevaar zijnde, zijne kameraden ter hulp wilde snellen en het slagtoffer zijner hulpvaardigheid werd.

Veenhuizen, 4 Aug. Voor eenige dagen is men ook hier bij de gestichten begonnen met roggesnijden (sikkelen). Aanvankelijk schijnt het, dat de roggearen vrij goed met korrels zijn beladen, terwijl de opbrengst aan stroo volkomen goed is. Ook de verpoote rogge, waarvan vroeger in dit blad is melding gemaakt, is volkomen naar wensch geslaagd, zoodat het verpooten van rogge bij voorkomende gelegenheid aanbevelingswaardig te noemen is. De aardappelen die ook reeds voor de algemeene menage gerooid worden, leveren goed en zijn van eene gewenschte qualiteit; de ziekte schaadt tot dus verre hier weinig.

REGTSZAKEN.

Provinciaal Geregtshof van Drenthe.

5 *Aug.* Heden heeft het Hof den heer *J. C. Hackeling*, Med. Doctor te Stadskanaal (van wiens zaak wij in ons vorig nommer medededeling hebben gedaan) schuldig verklaard aan de hem bij dagvaarding te laste gelegde feiten en hem mitsdien veroordeeld tot zes maanden gevangenisstraf, *f* 50-„ boete en in de kosten.

INGEZONDEN STUKKEN.

BEILEN den 30 Julij 1856.

Niet hij, die in eene hooge betrekking op aarde geplaatst is, is altijd degene, die het meeste nut kan stichten; ook in een meer nederigen stand kan men werkzaam zijn tot heil van het tegenwoordige en van volgende geslachten.

Onder de betrekkingen in de Maatschappij van welker waardige vervulling veel afhangt, bekleedt voorzeker de onderwijzer der jeugd eene voorname plaats, en hij, wiens goeden aanleg wel ontwikkeld is en die zijn tijd en krachten met onverflaauwden ijver aan opvoeding en onderwijs heeft besteed, verdient den dank van alle weldenkenden, en als na zijn verscheiden openlijk hulde aan zijne verdiensten wordt gedaan — kan dit strekken tot het opwekken van eenen edelen naijver.

Wij hebben in de afgeloopene week een hooggeacht ingezeten, een waardig onderwijzer der jeugd ten grave gebragt, en vertrouwen dan ook, dat het geene afkeuring zal vinden, als wij zijn leven en werken in ons midden nog eens herdenken

Gerrit van Cleef, onze overleden onderwijzer, was geboren in de gemeente de Wijk, in deze provincie.

Zijne eerste opleiding heeft hij voornamelijk genoten te Meppel, onder leiding van den onderwijzer *Gritters* — in welke gemeente hij daarna, op zeer jeugdigen leeftijd, onderwijzer in het armhuis werd; die betrekking moet hij kort, doch ten genoegen van regenten of bestuurders hebben waargenomen.

Hij begreep echter, dat, zou hij eenmaal zijnen stand tot eer verstrekken, hij eene betere vorming en opleiding noodig had.

Ten dien einde begaf hij zich naar Almelo, bij den zeer bekwamen onderwijzer *H. J. Barnecate*, later zijn schoonbroeder, onder wiens leiding en die van den rector der school van middelbaar onderwijs aldaar, hij gevormd is tot een uitmuntend onderwijzer.

En toen alhier in 1812 de onderwijzerspost vacant was, nam hij deel aan het examen, onder de leiding van den toenmaligen schoolopziener Mr. *J. Tonckens*, thans lid van Ged. Staten in deze provincie; destijds was hij pas 21 jaren oud. — Van een voor dien tijd groot aantal sollicitanten, mogt hij de zege behalen, nadat hij eerst met de heeren *Zwartwold* en *Odding*, die ook hier getoond hadden bekwame onderwijzers te zijn, op het drietal was geplaatst.

Zoo is *van Cleef* hier gekomen, om te vervangen een geslacht (de familie *Hunse*), dat veel meer dan eene eeuw aan deze gemeente onderwijzers had geleverd en waaronder zijn geweest, naar hunnen tijd, zeer verdienstelijke mannen.

Van Cleef heeft de gunstige verwachtingen, die men van hem had, niet teleurgesteld, bijna 44 jaren was hij een bekwaam en ijverig onderwijzer. Was hij aanvankelijk zijnen tijd vooruit, hij bleef niet stilstaan, maar ging met denzelven voorwaarts. Het was weinigen gegeven, zoo met zachtheid het kinderlijk verstand en hart te leiden, gelijk hij dit deed; vandaar dan ook, dat hij bemind en geacht was bij zijne leerlingen, trouwens hij was het niet alleen bij dezen, door zijnen aangenamen omgang, zijn eenvoud, zijne

DE VERTELLER ENZ.

DE GEHEIME POLICIE TE LONDEN.

(*Vervolg en slot.*)

Overigens bleef al wat niet van edel metaal is, onaangeraakt staan op den schoorsteenmantel.

Stoven, tafels, tapijten en pendules, alles is in de beste orde. De bestolene vrouw is wanhopig. Wie kan dat hebben gedaan?

Buitendien ziet men geen enkel spoor van een dief, behalve dat alles gestolen is.

Zou een der dienstboden zich zoo ver hebben vergeten?

Men heeft vermoeden op niemand en op allen.

De kamenier schreit de oogen uit haar hoofd, en de keukenmeid is niet tot bedaren te brengen.

Eindelijk wordt om de policie gezonden en binnen tien minuten verschijnt no. 49.

No. 49 is een beleefd man.

Hij spalkt de oogen op naar alle hoeken, beschouwt alle fisionomien en werpt zelfs een onderzoekenden blik op de kat. Vervolgens onderzoekt hij sloten en grendels en het ijzerwerk van de vensterluiken.

Alles is in den besten toestand, niets is gebroken.

Thans verklaart no. 49 dat hier diefstal met inbraak heeft plaats gehad. Men werpt hem tegen dat er geen spoor van inbraak is.

Hij is verschrikkelijk omstandig in al wat hij zegt, en wat de bestolenen even goed weten als hij.

De vrouw van den huize trippelt als op heete kolen in 't rond, want haar ongeduld klimt al hooger en hooger.

Eindelijk wenkt hij haar, met een gewigtig gebaar, naar een venstergordijn, zet zijn lantaarn weg en vraagt of de dame zich ook op hare dienstboden kan verlaten?

Ofschoon haar antwoord luidt, dat de menschen tot dus verre geene aanleiding hebben gegeven tot eenig vermoeden, stijgt hij toch een trap hooger, doorwoelt bedden en stroozakken, en vindt werkelijk — een ring die niets waard is, en een ouden, zilveren tandenstoker.

Hoe kwamen die voorwerpen daar?

Waarom werden zij op zulk eene verborgene plaats gelegd?

De dienstboden betuigden onder tranen hunne onschuld, en no. 49 zakt eindelijk weder af, om zijn inspecteur in te lichten. Indien de bestolene den wil en de inzigten van den waardigen no. 49 wilde volgen, dan moesten de valschelijk beschuldigde dienstboden eene aanklagt inleveren tegen de dame, en aandringen op schadevergoeding, om verlies van goeden naam, en de dame zoude geene goede dienstboden meer krijgen, omdat de onschuldig verdachten, die hun loon en brood verloren, haar in alle diensten zouden afschilderen.

Gelukkig is de inspecteur een slim man.

Hij zendt terstond eenen anderen beambte naar de plaats van het misdrijf.

't Is eene ronde gestalte met een opene, doordringende blik, die, zoodra hij binnenkomt, zich aanmeldt als beambte van instructie, van divisie 10.

Na verloop van tien minuten heeft hij geheel de zaak uit

inschikkelijkheid en beminnelijke hoedanigheden, was hij de vriend van bijna geheel de gemeente.

Hulde werd aan 's mans verdiensten gebragt door bevoegde beoordeelaars, door heeren Schoolopzieners, door den voormaligen Gouverneur *van Ewijck*, den voorstander van het onderwijs bij uitnemendheid, die zijnen vriend, professor *van Swinderen*, wel eens herwaarts geleidde, om hem het model eener goede school te toonen, en door den inspecteur van het onderwijs, den heer *v. Wijnbeek*, die *van Cleef* zijne bijzondere tevredenheid betuigde.

Trouwens een aantal geoefende leerlingen pleit voor zijne verdiensten, en vooral ook eene menigte door hem gevormde onderwijzers, waaronder die bij eenen goeden aanleg de geldelijke middelen ontbraken en die door zijne hulp het zoover bragten, dat zij goede betrekkingen erlangden en dus aan hem hunnen stand in de Maatschappij en hun geluk hebben te danken.

Van Cleef leefde geheel voor het onderwijs, niet alleen in de school, maar ook alle nuttige inrigtingen, zooals leesgezelschappen, zangscholen en alles wat de menschelijke geest kan beschaven en veredelen, trachtte hij te bevorderen en voor te staan, en het hinderde hem wel eens, als iemand, die evenzeer als hij geroepen en verpligt was, beschaving en verlichting te bevorderen, daartoe niet wilde medewerken.

Na volbragte 25jarige dienst vierden wij (leerlingen en ambtgenooten) daarvan regt hartelijk gedachtenis met hem, en werd hem bij die gelegenheid, als bewijs van achting door zijne leerlingen eene sierlijke zilveren doos geschonken.

Van Cleef genoot eene doorgaande goede gezondheid bij eene vrolijke opgeruimde gemoedsstemming; sedert de laatste 2 jaren hoestte hij echter tusschenbeide, en toen in den afgeloopen winter zijne echtgenoote ziek en sukkelende was, verergerde ook zijne kwaal. Voor omstreeks 6 weken bragten wij met hem zijne gade naar het graf, en toen hij daarbij zoo krachteloos nederzat, was het hem aan te zien, dat hij haar eerstdaags volgen zou.

Reeds vroeger had hij begrepen, dat de waarneming van zijnen post hem niet meer mogelijk was; daarom had hij ontslag van dezelven aan den Raad dezer gemeente gevraagd; echter wenschte hij vurig te Beilen in de kosterij te kunnen blijven wonen, aan welke gemeente en welke woning hij verklaarde zoo zeer gehecht te zijn, en verzocht daarom aan den Raad zijnen eenigen zoon tot zijnen opvolger te benoemen.

De Raad verklaarde bereid te zijn, onder hoogere goedkeuring, daaraan te voldoen.

Het werd hem echter niet gegund, op aarde ruste te genieten, na een werkzaam en moeitevol leven. De dood heeft hem vereenigd met die dierbaren, die hem van hier zijn vooruitgereisd. Zijn taak was vervuld, en hij scheen rijp te zijn voor hooger leven. Met kalmte is onze vriend heengegaan, voorzeker de vrucht van een wel doorgebragt leven, waarom wij dan aan hem niet mogen misgunnen de ruste des grafs.

Wordt onze wensch vervuld, dan zal eerlang de zoon worden de waardige opvolger van den vader, en zal hij zijne talenten en meer jeugdige krachten aanwenden tot heil der kinderen, die aan zijne zorgen alsdan toevertrouwd worden.

Dat zal Beilen het geleden verlies kunnen vergoeden, dat zal de beste dank zijn, die *van Cleef*, de zoon, kan betuigen aan den Raad, voor het in hem gesteld vertrouwen.

T.

P.S. Wat *van Cleef* was in den kring zijner ambtgenooten, is steller dezes minder bekend, doch is reeds in dit dagblad medegedeeld.

Rigting van het nieuwe Kanaal van Assen naar Groningen.

De ondernemers van de Noord-Willemsvaart hebben den Raad van Assen gevraagd welke rigting de beste was?

De raad beval aan en verklaarde de rigting bij *Haak* voor de beste.

Hoe moet het nu opgevat worden ten aanzien van den Raad, daar men, zonder iets er zich aan te stooren, eene andere niet aanbevolene rigting volgt?

Voor het Bestuur der Noord-Willemsvaart wordt aangevoerd, dat over 25 a 50 jaren Assen zoo zeer aangebouwd zal zijn, dat dan 't kanaal midden in Assen is, maar, eilieve, gesteld, dat dit zoo zal worden, ('t geen echter onwaarschijnlijk is) wat over 25 a 50 jaar goed is, is dat nog niet beter dadelijk?

X.

ERRATUM.

In het no. van 23 Julij komt een berigt voor uit Haulerwijk, waarin wordt gezegd, dat de beste kwaliteit van turf verkocht wordt voor f 48-″, dit moet zijn voor f38-″.— In het nummer van 26 dier maand wordt in het berigt van de vergadering van den Raad der gemeente Hoogeveen vermeld, dat de Raad voor 16 nieuwe aandeelen heeft deelgenomen in de Drentsche Kanaal-Maatschappij à *f* 500-″ *ieder*, dit moet zijn 16 aandeelen, *zonder meer*.

ADVERTENTIEN.

Heden avond hebben de meeste LEDEN van het **Zanggezelschap**

DRENTHINA,

onder de leiding van J. KARSTEN, de zangoefening hervat. Zij, die nog daaraan wenschen deel te nemen, kunnen zich aanmelden bij den secretaris NUVER.

Assen den 4 Augustus 1856.

ER IS VERLOREN,

gaande over het ter Aardscheveld naar Port-Natal, den vijver en van Zuilensbosch: Een **BLOEDKRALLEN-BRACELET** met dito **SLOTJE** in GOUD gezet. De VINDER zal **goed beloond** worden. Adres bij den UITGEVER dezes.

A. HEELING te Zwinderen vermist eene **zwartbonte gekolde KOE,** met een wit vlekje op de neus, (gem. A. H. op het linker hoorn, en drie **eenjarige JONGBEESTEN, 2 zwartbonte** en een **vaalbonte**, alle drie gemerkt A. H. op het regter hoorn.

WORDEN VERMIST:

DRIE JONG-BEESTEN,

waaronder **eene DRAGTIGE VAERS,** alle drie op den regter hoorn gemerkt met de letters **E. K.**; die dezelve ontdekt heeft, gelieve daarvan dadelijk kennis te geven aan den eigenaar EGBERT KUIPERS te Borger.

WEEKMARKT TE LEEK!

De **nieuwopgerigte WEEKMARKT** te ***LEEK***, waarop, uitgezonderd **levende have**, worden toegelaten alle **voortbrengselen** van den **LAND- en TUINBOUW**, zal worden gehouden op WOENSDAG den 3 September 1856, en vervolgens alle WOENSDAGEN van des voormiddags 10 tot des namiddags 2 uren.

De Burgemeester der Gemeente Leek,
A. S. LEURINGH.

THEE DEPOT

uit het Magazijn van
OTTO ROELOFS & ZOONEN
TE AMSTERDAM,
BIJ
J. O. VAN HOUTEN
TE ASSEN.

Waar voortdurend even als in genoemd magazijn te bekomen zijn; diverse soorten van zeer **fijne en goed zuivere**

ORDINAIRE THEEËN,

in pakjes van $2\frac{1}{2}$ en 5 ons, alsmede extra **fijne oranje Pecco of bloemen Thee,** echte keizerl. chinesche **supra fijne soulong Thee,** in pakjes van ½ kilo; Bevelende zich ten vriendelijksten aan.

Met het WETSTEENEN **SCHUURPOEDER** van het VERKOOPHUIS kan men op de gemakkelijkstewijze blinkend Koper, heldere Spiegels en glansrijk Zilver verkrijgen. Het neemt oogenblikkelijk al het vuil en beslag van het Metaal weg en is zoo fijn en zacht, dat het den luister in het minst niet beschadigd. Aangeslagen Lampglazen worden daarmede gepoetst, in een oogenblik zoo helder als Kristal. Zilveren Lepels, Metalen Trekpotten enz., worden het best met de vlakke hand daarmede gepoetst en zijn dan zoo blank als nieuw.

Geen poetsgoed is zoo geschikt om Knoopen en Ornamenten, Sabelscheden en andere Wapens daarmede te poetsen.

STOLLP'S LIKDOORN BALSEM

neemt Likdoorns en Eksteroogen in weinige dagen voor goed weg. Attesten van den Graaf en de Gravin VAN SONTHEIM, in Stuttgart; van den Oberfinanzrath HARTMAN, den Heer ADOLF HAUSMANN, Finanzrath HäRLIN, alle te Ludwigsburg, spreken er met veel lof van.

Het Fleschje kost 60 Cts. in onderstaande Dépots.

Amsterdam, VERKOOPHUIS.
Assen, H. P. A. VAN GORCUM.
Meppel, A. JEULEN.
Gordijk, S. G. ZWART.
Steenwijk, K. TIMMERMANS.
Hoogeveen, JAN VAN DER WOLDE Jr.

en in de bekende Dépôts in de andere steden.

SLIJM- en MAAGPILLEN.

Deze Pillen, die sints vele jaren met het beste gevolg tegen de **SLIJM-** en als **MAAGVERSTERKEND** gebruikt worden, door hare zachte werking **de spijsvertering zeer bevorderen**, bijzonder goed tegen de GAL en **zeer zacht laxerend zijn**, zijn tegen $32\frac{1}{2}$ cent het Doosje, met berigt van het gebruik, verkrijgbaar door tusschenkomst van de Heeren:

Assen, H. P. A VAN GORCUM. | Steenwijk, H. SPANJAARD.
Hoogeveen, C. H. RADIJS. | Veendam, S. SAVENIJE.
Koevorden, J. SAVENIJE. | Wildervank, T. VAN HALTEREN.
Martenshoek, B. BROERKEN.

BURGERLIJKE STAND.

Meppel, 25 Julij—1 Aug. Geh.: J. H. Schuring en H. Brunen, J. Engel en A. Rijkeboer. — Ondertr.: B. Hunzen met A. Zevenhuizen; W. Hildebrandt met W. Koning. — Bev.: J. de Weerd geb. Russcher, van d.; A. Wulff geb. Mannik van d; H. Massier geb. Wenink, van d.; B. Stegeman geb. van der Sluis, van z.; J. van der Veen geb. Groeneboer, van d. — Overl.: H. Haandrinman, 43 j. en 5 md., echtgenoot van G. J. Klemen; L. Middelveld, 74 j., echtgenoot van H. A. van Gelder. — Voorts is aangegeven een levenloos kind van het vr. gesl.

Hoogeveen, 27 Julij—3 Aug. Ondertr.: F. J. Visser met G. Kramer; A. Kan met S. van Zuiden; H. van Hees met J. van Nuil. — Geh: Geene. — Bev.: F. Westerveen geb. Vriend, van z.; B. Germanns geb. Blokzijl, van z.; M. Klinkjen geb. Christ, van z. — Overl.: G. Schuldink, 10 j. vrl.; R. Rouw, ruim 24 j. ml.; W. Hofstede, 2 j. en 9 m., ml.; J. H. Bosch, echtgenoot van E. K. Scholten, ruim 67 j.; J. Seinen, 3 m., overleden te Rheden. Voorts een levenloos kind van het ml. gesl. van R. Wijkman en A. J. Slaa.

Smilde, 27 Julij—3 Aug. Geh.: G. J. Daan met E. van Zwol. — Bev.: A. Naber geb. Kromkamp, van z.; L. Oost geb. Boerhof, van d.; H. Vos, wed. W. Abbing, van d.; de Vroome geb. de Haan, van d. — Overl.: geene.

MARKTBERIGTEN.

GRONINGEN, 5 Augustus.

Tarwe, Jarige	70	N.pd.	*f*	—.—
„ N. Oml.	68	„	„	11.50
dito.	70	„	„	12.25
„ „ Old.	66	„	„	10.35
„ „ „	70	„	„	11 85
Rogge, N. Inl.	62	„	„	8.25
„ „ „	64	„	„	8.85
„ „ „	66	„	„	9 35
Haver, N. dikke	40	„	„	3.85
„ „	42	„	„	4.05
„ Voer	36	„	„	3.50
„ „	40	„	„	3.90
„ Zwarte	36	„	„	3.35
„ „	38	„	„	3.55
Garst, N. wint.	54	„	„	5.75
„ „ „	56	„	„	6 15
„ „ zomer	56	„	„	0.00
„ „ knob.	60	„	„	6 60

Boekweit, zand	64	N.pd.	*f*	8 00
„ „	66	„	„	8.40
„ veen	64	„	„	0 00
„ „	66	„	„	0.00
Paardeboonen. .		*f* 7 30	à	8.00
Groene Erwten.		„ 00.00	à	00.00
Graauwe „		„ 00.00	à	00.00
Koolzaad . . .		*f* 14 50	à	17.25
Gort, grove .		„ 10 50	à	11.00
Gort, parel ,		„ 13.50	à	15.00
Olie, raap per vat		50.00	à	00.00
Raapkoeken			à	—.—
Lijnkoeken		—.—	à	—.—
Boter ¼ ton. . .		—.—	à	—.—
Boter ⅛ „			à	—.—

Tarwe tot de verlaagde prijzen te vergeefsch aangeboden. Inlandsche Rogge door schaarschheid bij gerijven wel te plaatsen. Boekweit tot de verlaagde prijzen onbegeerd. N. Garst meest in een doen. Haver over 't geheel iets lager afgegeven. Boonen en Gort als voren. Van Koolzaad was ongeveer 150 last ter markt van verschillende kwaliteit, hetzelve vond weinig vraag en tot de genoteerde prijzen slechts gedeeltelijk verkocht.

ZWOLLE, 1 Aug. Tarwe *f* 18,50 a *f* 17,50. Rogge *f* 11,125 a *f* 8,50. — Boekweit *f* 10,80 a *f* 9,40. — Nieuwe Aardappelen *f* 2.10 a *f* 1,60. — Boter per ⅛ ton *f* 20,00 a *f* 19,50; per ℔ *f* 1,10 a *f* 0,95.

OLDEMARKT, 2 Aug. Boter ¼ v. *f* 40.00 a 00.00.

HEERENVEEN, 2 Aug. Rogge *f* 10.00. Boter p. ¼ v. *f* 41.00.

NOORDWOLDE, 31 Julij. Rogge f 10,90 a f 11.00. — Boter per N. ℔ *f* 0.82 a *f* 0.90.

STEENWIJK, 4 Aug. Rogge *f* 9.50 a *f* 00,00 — Boekweit *f* 00,00 a *f* 00,00. — Boter per ⅛ ton *f* 18.75 a *f* 19,50.

AMSTERDAM, 4 Aug. TARWE. Poolsche lager, Kubanka als voren bij kleinigheden; 128 ℔ bonte Poolsche f 510; 128 ℔ oude en nieuwe dito f 500; 134 ℔ Kubanka f 385; 132 ℔ dito f 365. — ROGGE bij gerijven weder lager; 122 ℔ Pruissische f 270; 120 ℔ fijne dito f 268; 121 ℔ Pommer f 250, 122 ℔ Amerik. f 285; 120 ℔ Donau f 265; 120 ℔ puike dito f 275; 126 ℔ oude Rostocker f 310; 117 ℔ nieuwe Petersburger f 250. GARST en HAVER zonder handel. — BOEKWEIT merkelijk lager afgegeven: 121 ℔ Gordijker f 300; 122 ℔ Geldersche f 302. KOOLZAAD £ $1\frac{1}{2}$ hooger; Haarlemmermeer f 16, $15\frac{3}{4}$, $14\frac{1}{2}$; Polder f $16\frac{1}{4}$; Eijerlandsch f $16\frac{1}{2}$; Stichtsch f $15\frac{3}{4}$; op 9 ℔ Olie in Sept., Oct. en Nov. £ $85\frac{1}{2}$. — LIJNZAAD zonder handel. — RAAPOLIE willig; op 6w. f $50\frac{3}{4}$, Vliegend f 49, 50; 1o. Sept. f 48, 49; Oct. f 47, 48; Nov. f $46\frac{3}{4}$, $47\frac{3}{4}$, Dec. f $46\frac{1}{2}$, $47\frac{3}{4}$. — LIJNOLIE flaauw; op 6w. f $39\frac{3}{4}$; Vliegend f $38\frac{1}{2}$; 1o. Sept. f $36\frac{1}{2}$, $\frac{3}{4}$; Oct. f 35, $\frac{1}{4}$; Nov. f $34\frac{1}{2}$, $\frac{3}{4}$; Dec. f 34, $\frac{1}{4}$. — HENNEPOLIE op 6w. f $47\frac{1}{2}$; Vliegend f 46. — RAAPKOEKEN per 1040 stuks f 95 a 98. — LIJNKOEKEN per 104 stuks f 9 a 13.

SCHIEDAM, 2 Aug. MOUTWIJN tot f $23\frac{1}{2}$ gevraagd, waartoe velen weder weigerden te verkoopen. — JENEVER 100 pct. Amst. proef f 28 a $28\frac{1}{2}$ per vat contant.

PRIJSCOURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, 4 Augustus 1856.

			GEBLEVEN.
Nederl. W. S.	$2\frac{1}{2}$	pct.	$64\frac{7}{16}$
„ „	3	„	$76\frac{3}{8}$
„ „	4	„	$95\frac{1}{2}$
Amort. Synd.	$3\frac{1}{2}$	„	
Handelm.	$4\frac{1}{2}$	„	$133\frac{1}{2}$
O.I. Leening	4	„	$95\frac{1}{8}$
Aand. Holl. Spoorw.			
Aand. Rijn Sp.	$4\frac{1}{2}$	„	
Haarl. Meer	5	„	
Rusl. Ob. Hope	5	„	$104\frac{7}{8}$
Dito 1828/29	5	„	103
Cert. 1831/33	5	„	$93\frac{5}{8}$
Dito 1840	4	„	$86\frac{3}{4}$
Dito Stieglitz	4	„	
Ins. in Assign.	6	„	65
Cert. van dito	6	„	66

			GEBLEVEN.
Polen. Oblig.	4	pct	$79\frac{3}{4}$
Spanje. Oblig.	$1\frac{1}{4}$	„	$24\frac{9}{16}$
Obligatien	3	„	
Binnenl.	3	„	$39\frac{9}{16}$
Amortisable			
Bewijz. Coup			$6\frac{1}{8}$
Oostenrijk,			
Oblig. Goll	5	„	$81\frac{7}{8}$
„ „	4	„	
„ Metal.	5	„	$78\frac{11}{16}$
„ „ N.	5	„	$85\frac{5}{8}$
„ „	$2\frac{1}{2}$	„	$40\frac{9}{16}$
Belgie, Cert.	$2\frac{1}{2}$	„	
Rothschild	$2\frac{1}{2}$	„	$51\frac{15}{16}$
Portug., Oblig.	3	„	$45\frac{7}{8}$
„	4		
Amerika Bank-Act.			

elkander gewikkeld, en eigenlijk had hij slechts vijf minuten noodig om een blik te werpen in al wat er was voorgevallen.

Zoo zeker als een geoefend schilderij-kenner aan een portret kan zien, welke meester het heeft geschilderd, zoo zeker als een wijnproever het jaar van het gewas kan bepalen, even zeker weet de agent van instructie met welk slag van dieven hij te doen heeft.

Hij herkent dit aan den *stijl*, en al kan hij ook den *kunstenaar* nog niet aanwijzen, hij weet toch tot welke school hij behoort.

En om geheel zeker te gaan, werpt hij nog een blik op het dakplat van het huis en de zoldervensters.

Nu weet hij alles en zijn plan is gemaakt.

Onder het heengaan echter zegt hij tot den huisheer: „Ik ken de school naauwkeurig; hier is een dansmeester aan 't werk geweest."

Hoe, een dansmeester! roept de vrouw des huizes zeer verbaasd uit Onze kinderen krijgen les bij mijnheer Petitpied, en wij kennen hem als een braaf manneke.

Neemt mij niet kwalijk, mevrouw, herneemt de agent beleefd; in de gaauwdieventaal wordt de dievensoort, die u bestolen heeft, met den naam van dansmeesters aangeduid. Elke soort van dieven heeft hare school en voor elke van deze hebben wij een bijzonderen naam. Wees slechts zoo goed u te herinneren, dat van nommer 82 af de huizen dezer straat nog maar half zijn opgebouwd. De dieven vonden hier juist een weg, dien zij konden gebruiken, door de half gebouwde huizen heen kwamen en op uw zolder.

— Maar, dus vraagt de heer des huizes, er liggen toch nog zoovele huizen tusschen het onze en de huizen, die in opbouw zijn. Waarom kozen de dieven juist ons huis?

— Omdat zij wisten, antwoordde de policie-agent, dat hier een rijke oogst van goud, zilver en diamanten te halen was.

— Maar hoe konden zij dit weten?

— Dat hebben zij uitgevischt. In die zaken is hun geene moeite te veel, en zij wachten zoolang tot zij zeker zijn. Zij hebben uw huis in alle stilte sinds lang in het oog gehouden, en alle uwe gewoonten goed opgemerkt en hun tijd en gelegenheid goed gekozen. Misschien heeft de dansmeester reeds tien of twintigmaal een proef genomen, om te weten door welk dakvenster hij het zekerste in huis zou kunnen geraken. De zaak is doodeenvoudig.

— En hebben wij nog hoop, vraagt de vrouw des huizes, dat wij onze kostbaarheden terug zullen krijgen?

— Ik hoop en denk het wel, is het antwoord; eer ik hier kwam, heb ik reeds eenige agenten uitgezonden, om op de schermmeesters te laten passen.

— Maar wat hebben schermmeesters met ons gestolen goed te maken?

— Schermmeesters noemen wij weer een ander soort van dieven. Er is niet veel tijd te verliezen, anders zullen de diamanten uitgebroken en het goud en zilver gesmolten zijn. Het is reeds laat. Ik zal eens gaan zien of er onder mijne dieven geene buitengewone beweging te bespeuren is, of hunne schoorsteenen niet buitengewoon rooken. Ik meen mijn man te kennen; want de manier waarop hij uwe dienstboden wilde verkoopen door tandenstokers en dergelijke dingen in hunne bedden te practiseren, geven duidelijk zijn stijl te kennen.

Den volgenden morgen blijkt het, dat de agent van instructie de zaak zeer goed heeft geoordeeld.

Terwijl de familie aan 't ontbijt zit, verschijnt hij nogmaals, brengt eene lijst der gestolen goederen, en heeft daarvan reeds eenige in zijne handen, om zich te laten verzekeren, dat het de regte zijn. Drie maanden later is al het gestolene weêr teregt gekomen, en de dansmeester, door de gezworenen schuldig bevonden, krijgt vijftien jaar den tijd, om in eene overzeesche strafkolonie na te denken over zijn stijl.

—

In 't vorige jaar kwam een industriëel genie op den inval om theaterbilleten, in den vorm van waaijers, te maken, zoodat de dames, als zij zich een koeltje toewuifden, tegelijk kennis maakten met al wat er te Parijs in de schouwburgwereld geschiedde. Die „waaijers van den dag" kostten slechts een stuiver meer dan gewone billetten en vonden daardoor zeer veel aftrek. De industrie, die altijd vooruitgaat, gebruikt nu die waaijers, om daarop aan weerszijden annonces te laten drukken, die, zoo als van zelven spreekt, alleen betrekking hebben op het vrouwelijk toilet. Meer nog; men drukt thans advertentien op gewoon wit aardewerk. Als een arme slokker in een gaarkeuken zijn bordje soep inslurpt, kan hij, als het laatste lepeltje georberd is, op den bodem van het bord in sierlijke letters lezen, waar men in Parijs de goedkoopste broeken en de sterkste hemden en kousen verkoopt.

GEDRUKT BIJ **GRATAMA** TE ASSEN.